

RAZEM ZMIENIAMY ŚLĄSKIE

Biuletyn informacyjny
Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Śląskiego

04/2018 26/10/2018

ISSN 2450-0895
egzemplarz bezpłatny

KROK W KIERUNKU BŁĘKITNEGO NIEBA

Izabela Żmudka, zastępca dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, i Michał Gramatyka, wicemarszałek województwa śląskiego, podpisali 18 października umowę o wspólnym przedsięwzięciu pn. „Silesia pod błękitnym niebem”.

Budżet wyniesie łącznie 100 mln zł (po 50 mln zł z obydwu stron). Wkład NCBR będzie finansowany ze środków Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, natomiast województwa śląskiego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. „Silesia pod błękitnym niebem” ma być realizowana przez 10 lat. W jej ramach obaj udziałowcy zorganizują konkursy na realizację projektów w obszarze technologii poprawy jakości powietrza oraz minimalizacji skutków zanieczyszczeń dla zdrowia.

– Dzięki formule wspólnego przedsięwzięcia mamy możliwość rozwiązania realnego problemu zdiagnozowanego przez jednostkę samorządową. W tym przypadku daje ono możliwość realizacji przez przedsiębiorstwa i jednostki naukowe innowacyjnych projektów, które przyczynią się do poprawy jakości powietrza, a tym samym dla zdrowia Polaków. Mamy nadzieję, że innowacyjne technologie, po przetestowaniu w województwie śląskim, zostaną z sukcesem wdrożone

także w innych regionach Polski, zmagających się z problemem zanieczyszczenia powietrza. Umowa to kolejny krok do celu. Następnym będzie ogłoszenie konkursu – mówiła Izabela Żmudka.

W ramach konkursów możliwa będzie realizacja badań przemysłowych, prac rozwojowych i prac wdrożeniowych w obszarach takich jak: energetyka, inżynieria biomedyczna, informatyka, transport czy medycyna. Badania będą mogły dotyczyć na przykład zrównoważonego transportu, energii ze źródeł odnawialnych, monitoringu emisji zanieczyszczeń powietrza, systemów alarmowania mieszkańców czy diagnostyki i leczenia chorób cywilizacyjnych wywołanych degradacją środowiska.

Konkursy będą realizowane przez NCBR oraz Śląskie Centrum Przedsiębiorczości, które będzie jednostką odpowiedzialną za wdrażanie Programu w imieniu województwa. W ramach naborów NCBR możliwe będzie finansowanie wyłącznie badań przemysłowych realizowanych przez konsorcja naukowe (przedsiębiorcy plus jednostki naukowe). Natomiast konkursy ogłaszane przez Śląskie Centrum Przedsiębiorczości umożliwią finansowanie wyłącznie prac rozwojowych i wdrożeniowych (nabycie środków trwałych, wartości niematerialnych, służących do komercjalizacji wyników prac B+R). Pierwszych naborów można

się spodziewać w listopadzie 2018 r., natomiast finansowanie projektów przewidziane jest na lata 2018-2023.

Województwo śląskie jest regionem, gdzie powstaje ponad 1/5 krajowej emisji pyłów, a także prawie połowa zanieczyszczeń gazowych. Większość najbardziej zanieczyszczonych miast znajduje się w Śląskiem, w Małopolsce i woj. łódzkim. Walka z zanieczyszczeniem powietrza jest więc jednym z priorytetów województwa śląskiego. Szczególnie w okresie grzewczym, jesienią i w zimie normy powietrza są przekroczone, nie tylko w Katowicach, Rybniku czy Zabrze, ale nawet w niewielkim Godowie, co wpływa negatywnie na zdrowie mieszkańców regionu. Dlatego władze lokalne podejmują szereg inicjatyw w celu ograniczenia szkodliwej emisji, również z wykorzystaniem nowych technologii.

– W ubiegłym roku Sejmik Województwa przyjął uchwałę antysmogową. Wspólne przedsięwzięcie jest jedną z form realizacji jej założeń, chociażby w kontekście rozwoju technologii z dziedziny ochrony środowiska i energetyki. Angażujemy więc nasz potencjał i środki unijne, by walczyć z niską emisją i pobudzić innowacyjność w regionie – podkreślał Michał Gramatyka, wicemarszałek województwa śląskiego.

ŚLĄSKIE WALCZY ZE SMOGIEM

Głównymi źródłami niskiej emisji w województwie śląskim są przestarzałe systemy ogrzewania i nieefektywność energetyczna naszych domów i mieszkań, niskiej jakości paliwa grzewcze oraz duże natężenie ruchu drogowego, czyli samochodowe spaliny. Rozmowa z Wojciechem Saługą, marszałkiem województwa śląskiego.

strona 3

NIE TYLKO FUNDUSZE

„Technologie, człowiek, odpowiedzialność” – to hasło przewodnie tegorocznego Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Takie spotkania mają kluczowe znaczenie, ponieważ przedsiębiorcy mogą przekazać swoje uwagi ludziom nauki, polityki i gospodarki.

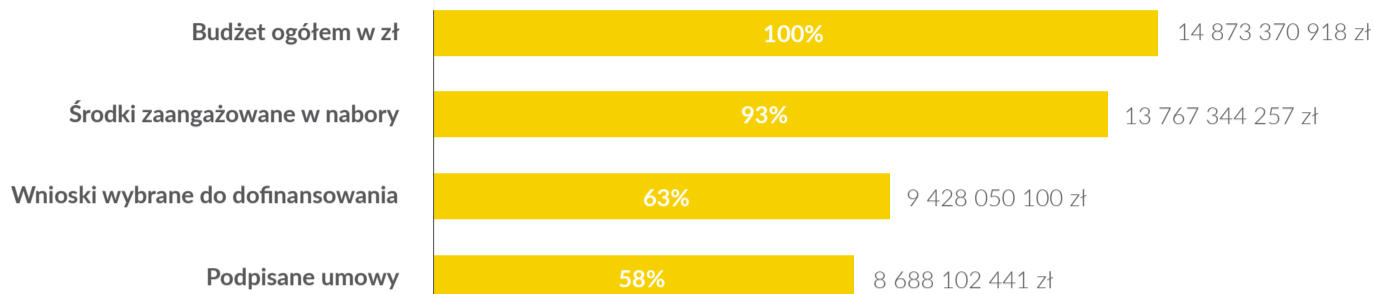
strona 4

MNIEJ SPALIN W MIEŚCIE

Dzięki wdrożeniu Inteligentnego Systemu Transportowego w Bielsku-Białej przyspieszono przejazd autobusów średnio o 20 proc., a ruchu samochodowego o 38 proc. Zwiększyła się przepustowość ciągów drogowych oraz liczba pasażerów korzystających z komunikacji publicznej.

strona 6

STAN REALIZACJI REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014–2020

Stan na dzień 19 października 2018 r.

8010

miejsc utworzonych w żłobkach i przedszkolach

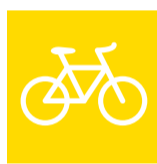
13,79

km linii tramwajowych

508

szkół wyposażonych w sprzęt informatyczny

32 KM

ścieżek rowerowych

365

zakupionych pojazdów komunikacji miejskiej

47

doposażonych w sprzęt jednostek służb ratowniczych

MILIONY NA WSPARCIE

Oprócz dofinansowania z funduszy unijnych polscy przedsiębiorcy i samorządy mogą korzystać także z instrumentów zwrotnych, czyli pożyczek i kredytów. W województwie śląskim to ponad 770 mln zł.

To wsparcie dla firm, które napotykają na problemy, starając się o zdobycie kapitału w bankach, np. z powodu braku zabezpieczeń lub krótkiej historii kredytowej.

Unijne instrumenty zwrotne są oferowane jako nisko oprocentowane pożyczki i poręczenia mikro-, małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP), a także podmiotom publicznym. Ich oprocentowanie jest symboliczne, a więc zdecydowanie niższe niż rynkowe.

O pożyczki mogą ubiegać się przede wszystkim mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, o pożyczki rewitalizacyjne – również jednostki samorządu terytorialnego, a o pożyczki na otwarcie własnej działalności – osoby bezrobotne i biernie zawodowo, reemigranci, imigranci, osoby ubogie pracujące, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilnoprawnych 30+.

Pożyczki można przeznaczyć na wsparcie aktywności inwestycyjnej, poprawę efektywności energetycznej i odnawialne źródła energii, pomoc dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, poprawę stanu środowiska miejskiego.

GDZIE PO POŻYCZKĘ

Działania 3.4 Dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości

FUNDUSZ GÓRNOŚLĄSKI S.A.

ul. Sokolska 8, Katowice
Punkt Obsługi Klienta
tel.: +48 32 200 84 44, 32 200 84 00,
32 201 00 12, 32 201 00 13
e-mail: pok@fgsa.pl

BIURO TISE W KATOWICACH

Silesia Business Park,
ul. Chorzowska 150, Katowice
tel.: +48 517 420 746
e-mail: msp@tise.pl

BANK PEKAO S.A.

Centrum Biznesowe Małych i Średnich
Przedsiębiorstw w Gliwicach
ul. gen. L. Berbeckiego 4, Gliwice
tel.: +48 723 337 255

Działanie 10.4. Poprawa stanu środowiska miejskiego

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

Region Śląski
ul. Podchorążych 1, Katowice
tel.: +48 32 602 94 00
e-mail: katowice@bgk.pl

POLUB NAS NA FB:
funpage Razem zmieniamy Śląskie

OBSERWUJ NAS NA YOUTUBE:
kanał Razem zmieniamy Śląskie

ŚLĄSKIE WALCZY ZE SMOGIEM

Rozmowa z Wojciechem Saługą, marszałkiem województwa śląskiego

Każdego roku jesienią jak bumerang powraca do nas ten sam temat – smog. Panie Marszałku, jakie są główne źródła zanieczyszczeń powietrza w województwie śląskim?

Wbrew obiegowej opinii nie jest to kwestia wyłącznie przemysłu. Wciąż dominuje mylne przekonanie, że problemy ze smogiem są wynikiem natężenia przemysłu ciężkiego w województwie, tymczasem ponad 60 proc. wszystkich zanieczyszczeń powietrza generują indywidualne gospodarstwa domowe.

Dzięki współpracy z Komisją Europejską i Bankiem Światowym w ramach inicjatywy „Catching-up regions” ustaliliśmy, że głównymi źródłami niskiej emisji w Śląskiem są przestarzałe systemy ogrzewania i nieefektywność energetyczna naszych domów i mieszkań, niskiej jakości paliwa grzewcze oraz samochodowe spaliny. Ponad 500 tysięcy domów jednorodzinnych w województwie zostało wybudowanych jeszcze przed 2000 rokiem. Są to budynki powstałe w starym budownictwie, które nie przeszły termomodernizacji i nadal pozostają słabo ocieplone.

Kłopot stanowi również duże natężenie ruchu drogowego, które jest efektem wysokiej liczby i zagęszczenia mieszkańców w regionie. Jest to niestety znamienny problem w wielkich aglomeracjach pokroju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Jak w takim razie Województwo Śląskie walczy ze smogiem?

Walczymy wielotorowo, począwszy od działań promocyjnych, mających na celu uświadomienie istniejącego problemu i zachęcanie do wymiany ogrzewania, korzystania z komunikacji miejskiej itp., a skończywszy na dofinansowywaniu projektów, które w sposób realny przełożą się na obniżenie poziomu zanieczyszczenia powietrza.

Tworzymy takie warunki, by mieszkańcy Śląskiego chętniej korzystali z alternatyw w swoim codziennym życiu, takich jak np. ekologiczna komunikacja miejska. W tym pomaga nam m.in. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego, z którego wspieramy projekty ukierunkowane na poprawę efektywności energetycznej, rozbudowę gospodarki niskoemisyjnej, infrastruktury transportu publicznego i rowerowego oraz rozwój systemów grzewczych opartych na odnawialnych źródłach energii (OZE).

Widząc jednak potrzebę przeznaczenia większych środków na walkę ze smogiem, w rozmowach z Komisją Europejską wynegocjowaliśmy odpowiednie zmiany w RPO. Po sierpniowej aktualizacji Program przewiduje m.in. wsparcie wyłącznie dla niskoemisyjnych oraz całkowicie bezemisyjnych taborów autobusowych. Ponadto przeznaczyliśmy dodatkowe 3 mln euro na rozbudowę infrastruktury rowerowej, by mieszkańcy mogli bez obaw korzystać z jednoślada w drodze do szkoły lub pracy.

Warto zauważyć, że na zakup niskoemisyjnego taboru, budowę centrów przesiadkowych, ścieżek rowerowych oraz parkingów typu park&ride i bike&ride mamy zapewnione olbrzymie fundusze w wysokości prawie 2 mld złotych. To są realne środki, które przekładają się na ogrom możliwości w walce o czyste powietrze.

Wspomniał Pan o nieodpowiednim ogrzewaniu domów jednorodzinnych. Co Województwo robi z tak powszechnym problemem?

Najbardziej efektywnym sposobem zmniejszenia emisji pyłów i CO₂ jest wymiana niezgodnych z normami kotłów na nowoczesne systemy

grzewcze w połączeniu z termomodernizacją budynków. Działania tego typu są przez nas współfinansowane z RPO WSL 2014-2020, a dzięki ostatniej aktualizacji Programu poszerzyliśmy je o nowy obszar wsparcia (Działanie 4.6 Czyste powietrze). W jego ramach będziemy finansować wymianę źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych na nowoczesne kotły opalane paliwem stałym. W tego typu kotłach nie ma możliwości spalania niskiej jakości paliw, dzięki czemu spodziewamy się znacznego obniżenia niskiej emisji w perspektywie długookresowej.

Ponadto z nowego działania będziemy również wspierać wymianę lub niezbędną modernizację instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz poprawę efektywności energetycznej domów jednorodzinnych. Dotychczas tego typu wsparcie było skierowane głównie do budynków użyteczności publicznej i budownictwa wielorodzinnego. Jest to więc naturalne rozszerzenie prowadzonych przez nas wcześniej działań. Pierwszy konkurs z nowego obszaru wsparcia zaplanowaliśmy na maj przyszłego roku. Środki na dofinansowania do wymiany kotłów grzewczych wynoszą prawie 120 mln złotych, a ogółem na wszystkie działania związane z termomodernizacją i OZE mamy w ramach RPO zapewnione ponad 1,5 mld złotych.

Walka ze smogiem nie jest przecież dla Województwa niczym nowym. Co dotychczas udało się zrealizować?

Korzystamy z każdego dostępnego rozwiązania w dążeniu do obniżenia poziomu niskiej emisji. Wielkim wsparciem w walce ze smogiem są oczywiście środki unijne. Do tej pory ogłosiliśmy około 50 konkursów, które przełożyły się m.in. na zakup ponad 300 sztuk niskoemisyjnego taboru pasażerskiego czy modernizację systemów grzewczych w dziesiątkach budynków użyteczności publicznej w całym województwie. Uzdrawisko w Goczałkowicach-Zdroju dzięki unijnej dotacji całkowicie zmodernizowało instalacje grzewczo-chłodzące w swoich placówkach przy innowacyjnym zastosowaniu odnawialnych źródeł energii. Siemianowice Śląskie zainwestowały prawie 9 mln zł w zintegrowane węzły przesiadkowe, infrastrukturę transportu zbiorowego, parkingi park&ride i bike&ride oraz 17 km nowych dróg rowerowych. Kalety zrealizowały jeden z najszerzej zakrojonych, opartych na odnawialnych

źródłach energii projektów, w wyniku którego dachy wielu budynków w mieście pokryły kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne. W ostatnich miesiącach również Żory zakończyły swój projekt, który uzyskał ponad 3,8 mln zł dofinansowania na modernizację energetyczną placówek oświatowych w mieście. To tylko kilka przykładów, ale z takich rozwiązań skorzystały już dziesiątki miast w naszym województwie.

Wygląda więc na to, że fundusze europejskie odgrywają pierwszoplanową rolę w zmaganiach Województwa ze smogiem.

Nie da się ukryć, że gros naszych działań to znaczna zasługa środków europejskich, bez których nie byłibyśmy w stanie podjąć się tak gigantycznych przedsięwzięć, jak np. „Silesia pod błękitnym niebem”, które właśnie weszło w fazę realizacji i może się okazać jednym z najbardziej kluczowych działań województwa w walce o czyste powietrze.

Dlaczego porozumienie „Silesia pod błękitnym niebem” jest takie ważne?

Przede wszystkim dlatego, że umożliwi nam zainwestowanie kolejnych dużych pieniędzy w działania antysmogowe. Na początku roku województwo podpisało porozumienie z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) o przeznaczeniu 100 mln zł na projekty badawcze i rozwojowe mające na celu ograniczenie poziomu zanieczyszczenia powietrza. Po 50 mln z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego i Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.

18 października, podczas ostatniego Europejskiego Kongresu MŚP, oficjalnie podpisaliśmy umowę z NCBR, co oznacza, że już wkrótce ogłosimy konkursy – pierwszy planujemy już w najbliższym miesiącu.

W ramach porozumienia jednostki naukowe i MŚP będą mogły starać się o dofinansowanie dla swoich projektów badawczo-rozwojowych z obszaru energetyki, transportu, informatyki, medycyny i inżynierii biomedycznej. Jak widać, zakres działania jest bardzo szeroki i z tego względu będą się mogły do nas zgłaszać podmioty specjalizujące się w zupełnie różnych dziedzinach. Wszystkie złożone wnioski musi jednak łączyć jeden wspólny cel – czyste niebo nad Śląskiem.

Jakie inne działania poza wsparciem unijnym prowadzi Województwo Śląskie?

Jako samorząd robimy wszystko, co w naszej mocy, by poprawić jakość powietrza w regionie. Wraz z Województwem Małopolskim byliśmy liderami zmian w walce o czyste powietrze poprzez przyjęcie uchwał antysmogowych. Ponadto dołączyliśmy do inicjatywy „Catching-up regions”, żeby z pomocą najlepszych specjalistów móc jak najlepiej przeanalizować źródła problemu i opracować możliwie najbardziej skuteczny plan działania.

Jednym z naszych priorytetów pozostaje prowadzenie zakrojonych na szeroką skalę akcji o charakterze informacyjno-edukacyjnym. W ostatnich tygodniach mieszkańcy województwa mogli podróżować wyjątkowymi, wypełnionymi żywą roślinnością tramwajami antysmogowymi. Do kilku miast zawitały mobilne kontenery, w których eksperci od ochrony środowiska, kominiarze i strażnicy miejscy informowali o zagrożeniach związanych ze smogiem. Natomiast dla najmłodszych, w porozumieniu ze stowarzyszeniem „Teatr Czwarta Scena” oraz teatrem „Gry i ludzie”, przygotowaliśmy przedstawienie pt. „Bajka o księciu i złym smogu”. Dzięki takim działaniom mieszkańcy województwa są świadomi problemu i chcą mu przeciwdziałać, co pozwala nam z optymizmem patrzeć w przyszłość.

Rozmawiał Michał Banek (UMWŚL)

NIE TYLKO FUNDUSZE

„Technologie, człowiek, odpowiedzialność” – to hasło przewodnie tegorocznego Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Było doskonałą ilustracją obecnych trendów w światowej gospodarce.

Podobnie jak siedem poprzednich edycji, także obecna zgromadziła liczne grono przedstawicieli świata biznesu, nauki, polityki i środowisk gospodarczych, którzy dyskutowali o szansach i barierach stojących przed mikro, małymi i średnimi przedsiębiorstwami. W ciągu trzech dni odbyło się kilkadziesiąt sesji panelowych, wiele warsztatów i spotkań, w których udział wzięli eksperci z kraju i zagranicy. Rozmawiano m.in. na temat problemów małych i średnich firm oraz o tym, jak walczyć ze smogiem w województwie śląskim, o polityce, nauce i gospodarce.

– To święto przedsiębiorczości. Nie tylko tej polskiej, ale światowej – podkreślał Tomasz Zjawiony, prezes Regionalnej Izby Gospodarczej i organizator kongresu.

Prof. Jerzy Buzek dodał: – Takie spotkania mają kluczowe znaczenie, ponieważ reprezentanci małego i średniego biznesu mogą przekazać swoje uwagi przedstawicielom nauki oraz przede wszystkim ludziom, którzy kształtują naszą rzeczywistość gospodarczą także na poziomie Unii Europejskiej.

Zgadzał się z tym Tadeusz Donocik, honorowy prezes Regionalnej Izby Gospodarczej. – W Polsce jest 1,7 mln działających firm, w tym 3800 dużych przedsiębiorstw. Dlatego te mniejsze potrzebują reprezentowania ich stanowiska przed administracją publiczną i samorządową, rządem i parlamentem – mówił.

UNIJNE WSPARCIE

Jednym z ważnych tematów, który przewijał się podczas dyskusji panelowych i spotkań bilateralnych na Kongresie, były fundusze europejskie. Podczas organizowanego przez Śląskie Centrum Przedsiębiorczości panelu pn. „Doświadczenia i prognozy dla firm na półmetku perspektywy finansowej 2014–2020” rozmawiano o tym, jakie są efekty wdrażania Perspektywy 2014–2020. Mówiono o przeszkodach w pozyskiwaniu środków oraz wskazywano istniejące nadal możliwości. Podkreślono, że pomimo wysokiego zaangażowania budżetu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego w nabory (ok. 93 proc.) nadal są możliwości wsparcia przedsiębiorców, instytucji oraz gmin.

– Województwo Śląskie ma ok. 15 mld zł do wydania w ramach RPO, czyli dwa razy więcej niż w poprzedniej perspektywie finansowej. To największa kwota, jaką kiedykolwiek miał do wydania polski region. O jej skali najlepiej świadczy fakt, że jest ona większa niż całość środków, które z Unii Europejskiej czerpie Estonia. Na dodatek te pieniądze, jakie mamy do dyspozycji, już

prawie wydaliśmy – akcentował Michał Gramatyka, wicemarszałek województwa śląskiego. A dyrektor Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości Bartosz Rozpondek dodał, że ŚCP w tej perspektywie zrealizowało już 665 projektów, na które przeznaczono pół miliarda złotych.

Probleмами związany z wydatkowaniem funduszy europejskich, na których skoncentrowali się prelegenci, były głównie: rynek pracy, innowacyjność i konkurencyjność polskich firm. Innowacyjność, ponieważ z Regionalnego Programu dofinansowanie przede wszystkim mogą otrzymać ci przedsiębiorcy, którzy właśnie takie projekty realizują. A niestety polskie firmy mają z nią problem. W rankingach europejskich jako kraj zajmujemy dolne pozycje, nie mówiąc już o porównaniach ze Stanami Zjed-

dyktora Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Krzysztof Wójcik, przedstawiciel Komisji Europejskiej, gorąco zachęcał do brania udziału we wszelkich konsultacjach, które będą organizowały urzędy oraz ministerstwa. Jest to jedyny sposób na to, żeby głos przedsiębiorcy został wzięty pod uwagę przy programowaniu kolejnej perspektywy.

Podczas konferencji została podpisana umowa o wspólnym przedsięwzięciu Województwa Śląskiego i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju pn. „Silesia pod błękitnym niebem”. Projekt dotyczy poprawy jakości powietrza oraz minimalizacji skutków zanieczyszczeń dla zdrowia (Więcej o przedsięwzięciu, które potrwa co najmniej 10 lat, piszemy na str. 1).

Michał Gramatyka
wicemarszałek województwa śląskiego

noczonymi, Japonią czy Hongkongiem – mówił podczas debaty.

Bartosz Rozpondek podkreślił, że mamy spore zapóźnienia, które musimy nadrobić. Poza tym w Polsce ponad 99 proc. to małe i średnie przedsiębiorstwa, które nie zawsze są zainteresowane wprowadzaniem innowacji, mimo że spora część funduszy jest przeznaczana na badania i rozwój. Grzegorz Sikorski, dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach, zwrócił uwagę, że bardzo szybko w naszym kraju przeszliśmy z rynku pracodawcy na rynek pracownika, którego oczekiwania są coraz większe. Temu sprzyja Podmiotowy System Finansowania, w którym szkolenia są szyte na miarę i każdorazowo dostosowywane do potrzeb konkretnej firmy.

Debatę zakończyła dyskusja o prognozach wsparcia unijnego w kolejnych latach, ponieważ obecnie toczą się prace związane z budżetem na kolejny etap wprowadzania polityki spójności.

– Zabieramy się za pisanie nowego programu. Powstaje też strategia rozwoju województwa po roku 2021 – mówiła Aleksandra Kalafarska, zastępca

WARTO PYTAĆ

Dużą popularnością uczestników Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw cieszyło się stoisko Województwa Śląskiego. Zainteresowani mogli porozmawiać z przedstawicielami Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach, Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości, Śląskiego Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera, Głównego Punktu Informacji Europejskiej w Katowicach oraz instytucji wdrażających instrumenty zwrotne w ramach RPO WSL.

Specjaliści przedstawiali możliwości, z jakich przedsiębiorcy mogą skorzystać, by pozyskać finansowanie z funduszy europejskich dla swoich biznesów. Odpowiadali na liczne pytania i wątpliwości. Takie kontakty są niezwykle ważne, bo zachęcają do dalszych spotkań, które mogą zaowocować staraniem się o dofinansowanie czy pożyczkę w ramach instrumentów finansowych RPO.

Przedsiębiorcy mieli też okazję poznać szczegóły najbliższych naborów dotyczących funduszy europejskich.

NIŻSZE RACHUNKI ZA OGRZEWANIE

Zyskały dzieci, młodzież oraz pracownicy, ale również miasto. Żory liczą, że dzięki poprawie efektywności energetycznej ośmiu budynków, użytkowanych przez szkoły i przedszkola, będą miały oszczędności, które przeznaczą na inne cele.

„Ekologiczne Żory – poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej” – to projekt zrealizowany przez miasto. Modernizacja energetyczna dotyczyła ośmiu placówek edukacyjnych, w tym szkół podstawowych, przedszkoli i liceum.

Zakres inwestycji dostosowano do charakterystyki każdego z obiektów i potrzeb, które ustalono na podstawie przeprowadzonych audytów energetycznych. – Wykonano m.in. termomodernizację, docieplono ściany i dachy, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, wyremontowano kominy, wymieniono rynny oraz zmodernizowano okratowania, schody i balustrady – powiedziała nam Katarzyna Belka z Wydziału Infrastruktury Miejskiej i Inwestycji w Żorach.

Wartość ogółem projektu wynosiła ponad 11,5 mln zł. Jednak większość środków pochodziła z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Żory otrzymały ponad 7 mln złotych dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Pozostałe pieniądze pochodziły z miejskiej kasy.

Realizacja projektu (od 18 grudnia 2017 roku do 31 lipca 2018 r.) pozwoliła na stworzenie bezpiecznych i przyjaznych mieszkańcom przestrzeni publicznych. Ściany wszystkich budynków zyskały nowe elewacje zewnętrzne. W poszczególnych placówkach wykonano także wiele dodatkowych prac, wpływających na ich funkcjonalność i przyjazność dla użytkowników.

– Faktyczne oszczędności będzie można dokładnie określić po rocznym użytkowaniu budynków. Jednak według szacunków, na podstawie analiz finansowych dla wszystkich obiektów łącznie, oszczędności będą wynosić ponad 800 tys. zł – mówi Katarzyna Belka.

Nie można zapominać, że poprawiono warunki pracy i nauczania we wszystkich placówkach, a także ograniczono emisję CO₂ i innych zanieczyszczeń do atmosfery, z czego skorzystają wszyscy mieszkańcy miasta.

Przypomnijmy, że aż 33 z 50 miast Unii Europejskiej z najbardziej zanieczyszczonym powietrzem znajduje się w Polsce – alarmowali przed rokiem autorzy raportu Światowej Organizacji Zdrowia. Niestety, jednym z nich są Żory. Stąd niezwykle ważne są wszystkie działania, które umożliwiają ograniczenie smogu w mieście.

NOWE KONKURSY

Zarząd Województwa Śląskiego ogłosił konkursy w ramach Osi Priorytetowej IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna. Dofinansowanie do 95 proc. można otrzymać na:

- modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych,
- likwidację „niskiej emisji” poprzez wymianę czy modernizację indywidualnych źródeł ciepła lub podłączenie budynków do sieciowych nośników ciepła,
- budowę instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach.

Wnioski na konkurs w ramach **Poddziałania 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT** można składać do **10 grudnia 2018 r.**

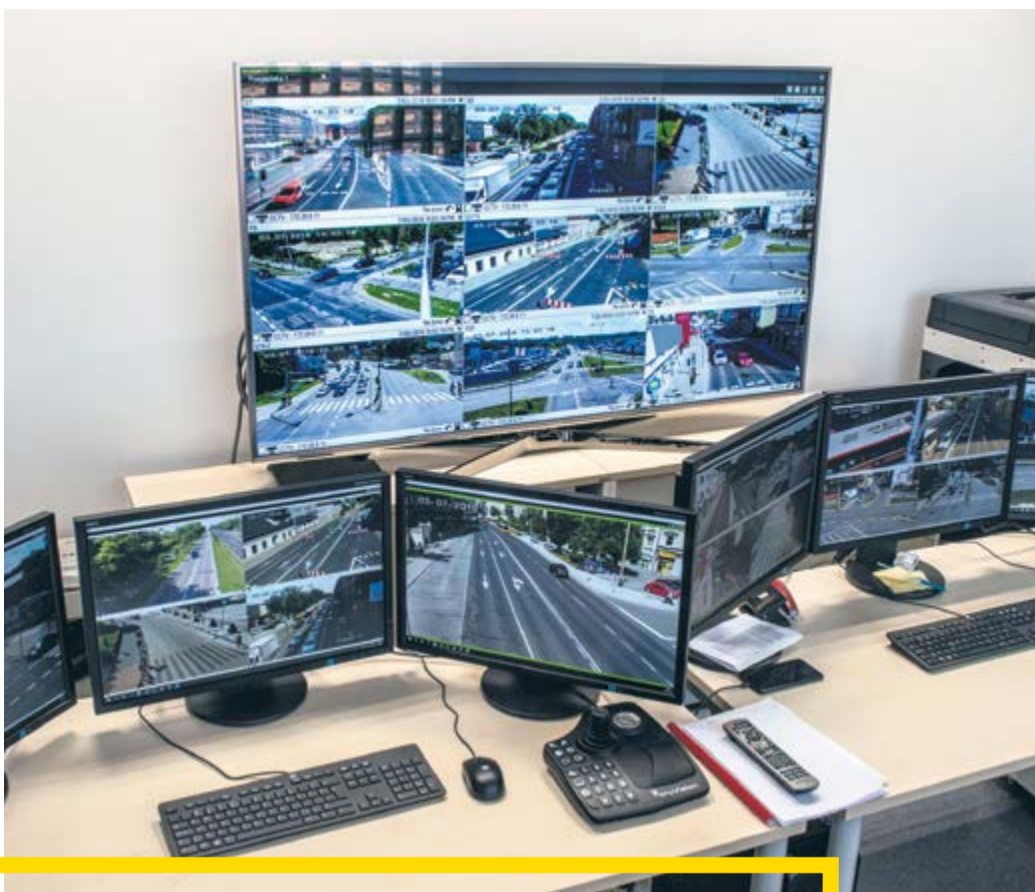
Budżet naboru wynosi **ponad 68 milionów** złotych.

Natomiast wnioski na Konkurs w ramach **Poddziałania 4.3.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – RIT Południowy** można składać do **30 stycznia 2019 roku.**

Budżet naboru wynosi **ponad 9,5 milionów** złotych.

Szczegóły dotyczące konkursów można znaleźć na stronie rpo.slaskie.pl w zakładce *Zobacz ogłoszenia i wyniki naborów wniosków.*

MNIEJ SPALIN W MIEŚCIE

W jakim stopniu samochody odpowiadają za zanieczyszczenie powietrza? Według raportu Eurostat Statistics Explained transport był odpowiedzialny jedynie za 11 proc. ogólnej emisji gazów cieplarnianych w Unii Europejskiej. W Polsce udział ten wynosił około 15 proc.

Oczywiście transport nie jest jedynym sprawcą smogu. To także piece i kotły opalane złej jakości węglem i drewnem lub – co gorsza – odpadami i śmieciami czy plastikiem.

NORMY TO ZA MAŁO

Dlatego od lat próbuje się ograniczać zanieczyszczenia, niezależnie od źródeł ich pochodzenia. W przypadku transportu w 1993 roku wprowadzono w Europie normę Euro 1, która dotyczyła samochodów osobowych oraz lekkich pojazdów dostawczych. Obecnie obowiązującą normą jest Euro 6.

Jednak szybko okazało się, że coraz bardziej rygorystyczne normy emisji spalin narzucających na producentów pojazdów nie wystarczą. Tym bardziej że w międzyczasie ujawniono informacje o praktykach i fałszerstwie danych dotyczących zużycia paliwa. Mimo coraz nowocześniejszych pojazdów problem ze smogiem wciąż istnieje.

FILOZOFIA WSPÓLDZIELENIA

Stąd coraz większą popularność zyskuje inne podejście. To nacisk na rozwój transportu publicznego czy filozofia współdzielenia. Samochód, szczególnie dla młodszego pokolenia, jest tylko środkiem umożliwiającym wygodne przeniesienie się z punktu A do miejsca B. Nawet jeśli lubimy prowadzić, nie musimy jechać sami.

Warto też uzmysłowić sobie, że nawet samochód elektryczny zajmuje przestrzeń. I dlatego to nie jest dobre rozwiązanie dla centrów miast. W nich powinniśmy ograniczać liczbę pojazdów (tworzenie stref ograniczających ruch) i zachęcać mieszkańców, by częściej korzystali z transportu publicznego. Inaczej zamienimy niską emisję z aut spalinowych na wysoką emisję z pojazdów elektrycznych. Bo przecież skądś ten prąd do naładowania auta będzie trzeba wziąć.

Dlatego znacznie lepszym rozwiązaniem problemów komunikacyjnych współczesnych miast,

na zmniejszenie korków, jest dobrze zorganizowany transport publiczny oraz intermodalność, które umożliwiają mieszkańcom przesiadki między różnymi formami transportu.

UNIJNE WSPARCIE

Dobrym przykładem takiego podejścia jest przedsięwzięcie pn. Rozwój Zrównoważonego Transportu Miejskiego w Bielsku-Białej. To wspólna inwestycja Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego i Miejskiego Zarządu Dróg, realizowana od 31 października 2014 r. do końca września tego roku. Wartość projektu wyniosła prawie 83 mln zł. Projekt został dofinansowany ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020.

W jego ramach wdrożono Inteligentny System Transportowy (w tym System Dynamicznej Informacji Pasażerskiej) oraz zakupiono 50 niskoemisyjnych autobusów wraz z wyposażeniem w urządzenia do ITS, a także urządzenia do obecnie użytkowanych autobusów. Ponadto zmodernizowano infrastrukturę 18 kluczowych sygnalizacji świetlnych w mieście, w korytarzu północ-południe. Na głównych skrzyżowaniach i przejściach dla pieszych wymieniono maszty i wysięgniki sygnalizatorów, same sygnalizatory, sprawdzono lub zainstalowano nowe pętle indukcyjne służące do wykrywania pojazdów podjeżdżających do sygnalizacji.

Dzięki mechanizmowi nadawania priorytetu dla pojazdów komunikacji miejskiej można skrócić czas ich oczekiwania na czerwonym świetle – jeśli będą opóźnione w stosunku do rozkładu jazdy. Miejski Zakład Komunikacyjny zyskał również nowe narzędzie do planowania i optymalizowania rozkładów jazdy i przewozów.

NOWE KONKURSY

Do **28 grudnia** można składać wnioski w II rundzie Konkursu realizowanego w ramach **Poddziałania: 4.5.1. Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie – ZIT Subregionu Centralnego** – 1, 2 i 3 typ projektu co oznacza, że dofinansowanie można otrzymać na:

1. budowę, przebudowę liniowej i punktowej infrastruktury transportu zbiorowego (np. zintegrowane węzły przesiadkowe, drogi rowerowe, parkingi Park&Ride i Bike&Ride, buspasy, budowę systemów miejskich wypożyczalni rowerów wraz z zakupem rowerów),
2. wdrażanie inteligentnych systemów transportowych (ITS),
3. zakup taboru autobusowego.

Wnioski mogą składać: jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, podmioty działające na ich zlecenie oraz podmioty, w których większość udziałów posiada jednostka samorządu terytorialnego lub związek JST, realizujące zadania z zakresu transportu publicznego.

Przedsięwzięcia związane z niskoemisyjnym transportem muszą wynikać z przygotowanych przez samorzady planów związanych z przechodzeniem na bardziej ekologiczne i zrównoważone środki transportu.

W ramach 3 typu projektu wsparcie jest ograniczone do zakupu niskoemisyjnego i bezemisyjnego taboru autobusowego zasilanego paliwem alternatywnym w rozumieniu przedstawionym w krajowych ramach polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (dotyczy dyrektywy 2014/94/UE). Ze wsparcia wyłączony jest zakup pojazdów napędzanych wyłącznie silnikami Diesla.

Budżet **181 632 176,47 zł.**

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95 proc., w tym 10 proc. z budżetu państwa w przypadku projektów spełniających łącznie następujące kryteria:

- są projektami rewitalizacyjnymi,
- nie są objęte pomocą publiczną, w tym rekompensatą,
- nie są objęte pomocą de minimis,
- nie są projektami generującymi dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013.

W pozostałych przypadkach – 85 proc., bądź poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty, pomocy de minimis lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.

Szczegóły dotyczące konkursów można znaleźć na stronie rpo.slaskie.pl w zakładce *Zobacz ogłoszenia i wyniki naborów wniosków.*

– Udogodnieniem dla pasażerów jest rozszerzenie działania systemu tablic dynamicznej informacji pasażerskiej (DIP). Funkcjonują one na 22 przystankach. Tablice DIP pokazują informacje o czasie odjazdu autobusów. Każda z nich jest przystosowana do obsługi przez osoby z dysfunkcją wzroku. Zawiera głosowy odczyt komunikatów o odjazdach – mówi Natalia Malec z Zespołu Wdrażania Projektów Drogowych Miejskiego Zarządu Dróg w Bielsku-Białej.

Informacje dla pasażerów dostępne są również na specjalnym portalu internetowym rozklady.bielsko.pl. Umieszczono tam dane m.in. o przystankach, liniach autobusowych oraz godzinach odjazdów autobusów z każdego z przystanków.

Dla pasażerów, kierowców oraz innych zainteresowanych, poza tablicami informacji pasażerskiej oraz portalem transportowym, udostępniony jest również internetowy serwis związany z ruchem drogowym its.bielsko.pl, który pokazuje aktualną sytuację na ulicach objętych systemem ITS, a także utrudnienia drogowe w mieście oraz strefie płatnego parkowania.

Wszystkie elementy systemu ITS zostały połączone szybką siecią światłowodową. Sieć łączy tablice DIP, wszystkie sterowniki sygnalizacji świetlnej, kamery monitoringu z Centrum Zarządzania Ruchem, które utworzono w MZD. Zbudowano także dodatkową nitkę sieci światłowodowej umożliwiającą połączenie Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego z Centrum Zarządzania Ruchem w Miejskim Zarządzie Dróg.

Według pomiarów dokonanych w lipcu 2018 roku dzięki systemowi ITS przyspieszono przejazd komunikacji miejskiej w przypadku autobusów średnio o 20 proc., a w przypadku ruchu samochodowego o 38 proc. Zwiększyła się przepustowość ciągów drogowych objętych programem oraz liczba pasażerów korzystających z komunikacji publicznej. Kolejne badania wykonano we wrześniu i październiku. Ich wyniki będą znane niebawem.

NOWE AUTOBUSY

W ramach projektu kupiono 50 autobusów. Są wyposażone w silnik Diesla spełniający wymagania normy emisji spalin Euro 6.

Pojazdy są dostosowane do potrzeb osób z ograniczeniami ruchowymi, czyli posiadają niską podłogę na całej długości, bez dodatkowych stopni wejściowych przy drzwiach oraz bez progów poprzecznych wewnątrz oraz układ przykłąku umożliwiający obniżenie podłogi pojazdu do wysokości chodnika na przystanku. Posiadają specjalną przestrzeń dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich wyposażoną w urządzenia przytrzymujące i zapewniające stabilność wózka oraz w przycisk sygnalizujący kierowcy zamiar opuszczenia autobusu przez niepełnosprawnego pasażera. Są wyposażone w klimatyzację całopojazdową, elektroniczne, diodowe tablice informacyjne wewnątrz i na zewnątrz pojazdu, system głosowej zapowiedzi przystanków wraz z wyświetlaniem ich kolejnych nazw. Posiadają również pełny monitoring – kamery wewnątrz i na zewnątrz pojazdu, wraz z rejestracją obrazu.

baw

CIESZYŃSKI DWORZEC JUŻ NIE STRASZY

W nowoczesnej, przestronnej poczekalni podróżni czekają na pociąg lub autobus, natomiast cieszyńskie nie wstydzą się dworca.

Pochodzący z XIX wieku ceglany budynek dworca został zamknięty na głucho w 2009 roku. Z wybitymi szybami coraz bardziej niszczał i zrażał mieszkańców oraz turystów. Trudno było go nie zauważyć, gdyż w pobliżu znajdowało się miejsce, skąd odjeżdżały autobusy, zabierające pasażerów do innych miejscowości Śląska Cieszyńskiego, Katowic czy Krakowa. Swoim wyglądem straszył. To na szczęście już przeszłość.

Pięć lat temu miasto przejęło od PKP budynek wraz z pobliskim terenem i przygotowało projekt zagospodarowania terenu uwzględniający budowę zintegrowanego węzła przesiadkowego. Planując przebudowę i remont zabytkowego dworca kolejowego, urzędnicy podjęli decyzję o wyburzeniu budynku. W jego miejscu powstał nowy, w którym znajdują się poczekalnia, kasy biletowe i toalety. Obecnie podróżni na odjazd czekają w jasnej poczekalni, w której mogą podziwiać na ścianach najciekawsze zabytki okolicy. Na elek-

tronicznej tablicy wyświetlane są wszystkie dane w ramach dynamicznego systemu informacji pasażerskiej w trzech językach: po polsku, czesku i angielsku.

Pomiędzy poczekalnią a poszczególnymi peronami znajduje się zadaszenie, które chroni przed deszczem, kiedy pasażerowie idą do autobusu. Na zewnątrz przygotowano plac manewrowy z ośmioma stanowiskami i peronami dla autobusów.

Zmieniło się też otoczenie. Aby włączyć węzeł przesiadkowy w istniejący układ drogowy, przebudowano skrzyżowanie ul. Hajduka i ul. Bobreckiej, gdzie powstało rondo. Dodatkowo wybudowano chodniki oraz ścieżki rowerowe, a także utworzono miejsca postojowe dla samochodów osobowych tzw. park&ride.

Nowoczesny węzeł obsługuje obecnie ok. 180 połączeń każdego dnia. Według władz Cieszyna to prawdziwa rewolucja dla miasta, przez które każdego dnia przejeżdża ok. 2,5 tysiąca uczniów i studentów i dodatkowy tysiąc tych, którzy chcą się dostać do pracy, a potem do domu. Do tego trzeba jeszcze dodać turystów.

Budowa Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego w Cieszynie

Wartość ogółem projektu: 17 408 251,62 zł

Wnioskowane dofinansowanie z UE: 10 439 145,70 zł

PIENIĄDZE NA ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Konkursy z Poddziałania 4.1.1 i 4.1.2 na dofinansowanie projektów na budowę i przebudowę infrastruktury służącej do produkcji i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych będą miały formułę grantową i niegrantową. W pierwszym przypadku o dofinansowanie do 95 proc. mogą się starać jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast w drugim oprócz samorządów także instytucje zaliczane do sektora finansów publicznych, podmioty wykonujące działalność leczniczą, szkoły wyższe, organizacje pozarządowe, spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego.

Wnioski dla ZIT Subregionu Centralnego można składać do **3 grudnia 2018 r.**

Budżet naboru wynosi – **19 984 200 zł.**

Wnioski dla RIT Subregionu Zachodniego można składać do **4 grudnia 2018 r.**

Budżet naboru wynosi **4 291 237,18 zł.**

Szczegóły dotyczące konkursów można znaleźć na stronie rpo.slaskie.pl w zakładce *Zobacz ogłoszenia i wyniki naborów wniosków.*

Wnioski dla RIT Subregionu Północnego można składać do **4 grudnia 2018 r.**

Budżet naboru wynosi **2 925 843,53 zł.**

Wnioski dla RIT Subregionu Południowego można składać do **6 lutego 2019 r.**

Budżet naboru wynosi **1 341 011,62 zł.**

Szczegóły dotyczące konkursów można znaleźć na stronie rpo.slaskie.pl w zakładce *Zobacz ogłoszenia i wyniki naborów wniosków.*

KONKURSY NA TRANSPORT I OŚWIETLENIE

Ogłoszono kolejne konkursy w ramach **Poddziałania 4.5.1 i 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie** na dofinansowanie projektów na poprawę efektywności energetycznej oświetlenia. O dofinansowanie do 95 proc. mogą się starać jednostki samorządu terytorialnego, instytucje zaliczane do sektora finansów publicznych, spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego.

Wsparcie jest przeznaczone na wymianę istniejącego oświetlenia zewnętrznego, w szczególności dróg i placów w gminach, na oświetlenie o wyższej efektywności energetycznej. Nie ma natomiast wsparcia na budowę nowej infrastruktury oświetleniowej.

Wnioski dla ZIT Subregionu Centralnego można składać do **4 grudnia 2018 r.**

Budżet naboru wynosi – **56 078 667,65 zł.**

GŁÓWNY PUNKT INFORMACYJNY FUNDUSZY EUROPEJSKICH

w województwie śląskim

ul. Dąbrowskiego 23, parter, sektor C
40-037 Katowice

godziny otwarcia:

poniedziałki: 7.00-17.00

od wtorku do piątku w godzinach 7.30-15.30

telefony:

32 77 40 172

32 77 40 193

32 77 40 194

e-mail: punktinformacyjny@slaskie.pl

RZECZNIK FUNDUSZY
EUROPEJSKICH

RZECZNIK FUNDUSZY EUROPEJSKICH
BEATA GOLEŚNA

e-mail: rzecznikfunduszy@slaskie.pl

telefon: 32 77 99 166, 32 77 99 196

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
ul. Ligonia 46
40-032 Katowice

z dopiskiem: Rzecznik funduszy europejskich

SZKOLENIA, SPOTKANIA, WYDARZENIA

Data	Typ spotkania	Opis	Szczegóły
30.10.2018	Szkolenie	Przygotowanie i złożenie wniosku o płatność w Lokalnym Systemie Informatycznym (EFS)	Miejsce spotkania: Katowice
30.10.2018	Szkolenie	Prawo zamówień publicznych i zasada konkurencyjności w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w projektach współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	Miejsce spotkania: Katowice Prowadzący: Krzysztof Puchacz
31.10.2018	Szkolenie	Prawo zamówień publicznych i zasada konkurencyjności w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w projektach współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	Miejsce spotkania: Katowice Prowadzący: Krzysztof Puchacz
5.11.2018	Warsztaty	Warsztaty dotyczące rozliczania wydatków i wypełniania wniosku o płatność w Lokalnym Systemie Informatycznym (EFRR)	Miejsce spotkania: Katowice
7.11.2018	Szkolenie	Kontrola, nieprawidłowości i nadużycia finansowe oraz zasada trwałości w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w projektach współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	Miejsce spotkania: Katowice
7.11.2018	Spotkanie informacyjne	Spotkanie informacyjne dotyczące konkursów z poddziałania 9.1.4 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych oraz 9.2.4 Rozwój usług społecznych. Konkursy wspierające działania wynikające z LSR obejmujących obszary wiejskie i rybackie	Miejsce spotkania: Katowice

Wszystkie spotkania są bezpłatne. Rejestracja przez stronę rpo.slaskie.pl w zakładce *Weź udział w szkoleniach i konferencjach*.

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

Śląskie.

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

